EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.5.2024.
COM(2024) 203 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o izvršavanju delegiranih ovlasti dodijeljenih Komisiji u skladu s Direktivom (EU) 2017/2397 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o priznavanju stručnih kvalifikacija u unutarnjoj plovidbi i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 91/672/EEZ i 96/50/EZ

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o izvršavanju delegiranih ovlasti dodijeljenih Komisiji u skladu s Direktivom (EU) 2017/2397 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o priznavanju stručnih kvalifikacija u unutarnjoj plovidbi i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 91/672/EEZ i 96/50/EZ

1. UVOD

Direktiva (EU) 2017/2397 prvi put uvodi usklađeni sustav za izdavanje svjedodžbi i priznavanje stručnih kvalifikacija osoba koje upravljaju plovnim objektom na unutarnjim plovnim putovima, a nositeljima svjedodžbi omogućuje da plove na plovnim putovima u cijelom EU-u. Ciljevi te direktive su ukloniti prepreke mobilnosti radne snage, poboljšati sigurnost, omogućiti mladima da steknu vještine i poboljšaju zapošljivost, ponuditi bolje mogućnosti za razvoj karijere svim članovima posade i olakšati tranziciju iskusnih radnika iz drugih sektora.

Sustav obuhvaća sve članove posade palube, stručnjake za ukapljeni prirodni plin i stručnjake za putničku plovidbu koji rade na putničkim plovilima i drugim plovnim objektima duljima od 20 metara (ili na nekim drugim posebnim vrstama plovila), osim ako je plovidba namijenjena sportu ili razonodi ili ako plovilom upravljaju oružane snage ili hitne službe.

U Direktivi se utvrđuju posebne odredbe koje se odnose na pojedine članove posade.

- Članovi posade palube, osobe kvalificirane za poduzimanje mjera u izvanrednim situacijama na putničkim plovilima i osobe koje sudjeluju u opskrbi plovila na ukapljeni prirodni plin gorivom moraju imati svjedodžbu EU-a o stručnoj osposobljenosti.
- Zapovjednici moraju imati posebna odobrenja ako:
    - plove po dionicama unutarnjih plovnih putova s posebnim rizicima,
    - plove na unutarnjim plovnim putovima pomorskog karaktera,
    - plove uz pomoć radara,
    - upravljaju plovilima s pogonom na ukapljeni prirodni plin,
    - plove u velikim plovnim sastavima.

U Direktivi se utvrđuju minimalni zahtjevi za dob, administrativnu usklađenost, kompetencije i plovidbeni staž za različite kvalifikacije. Također se zahtijeva da svi članovi posade palube zadovoljavaju određene standarde zdravstvene sposobnosti.

U Direktivi se uzimaju u obzir različitosti među državama članicama EU-a tako što se odobravaju izuzeća od određenih mjera. To se posebno odnosi na države članice čiji plovni putovi nisu povezani s onima drugih država članica i u kojima se unutarnja plovidba provodi sezonski ili vrlo rijetko. Sve druge države članice s unutarnjim plovnim putovima moraju poduzeti potrebne mjere za provedbu sustava priznavanja svjedodžbi za te plovne putove utvrđenog u Direktivi.

Svjedodžbe EU-a o stručnoj osposobljenosti, brodarske knjižice i brodski dnevnici koje izdaju nadležna tijela valjani su na svim unutarnjim plovnim putovima u EU-u. Svjedodžbe izdane u skladu s Pravilnikom o osoblju u plovidbi Rajnom, kojim se utvrđuju zahtjevi jednaki onima iz Direktive, također su valjane na svim plovnim putovima EU-a. Sve treće zemlje mogu Europskoj komisiji podnijeti zahtjev za priznavanje svjedodžbi, brodarskih knjižica ili brodskih dnevnika koje su izdala njihova tijela.

Sve države članice trebale bi na temelju procjene osigurati da osobe kojima se izdaju svjedodžbe o stručnoj osposobljenosti imaju odgovarajuću minimalnu razinu kompetencije. Takva procjena bi se mogla provesti u obliku administrativnog ispita ili bi mogla biti dio odobrenog programa osposobljavanja. U Direktivi je navedena i mogućnost ispita u simulatoru.

U Direktivi se postavljaju objektivni i transparentni kriteriji na temelju kojih države članice mogu utvrditi unutarnje plovne putove s posebnim rizicima i klasificirati unutarnje plovne putove pomorskog karaktera.

Direktivom se predviđa uspostava informacijskog sustava kako bi se među tijelima nadležnima za provedbu i izvršenje Direktive olakšala razmjena podataka o svjedodžbama o stručnoj osposobljenosti, brodarskim knjižicama i brodskim dnevnicima (tzv. Europska baza podataka o posadi).

Direktiva je donesena 12. prosinca 2017. i stupila je na snagu 16. siječnja 2018., s tim da je kao datum prenošenja i početka primjene određen 17. siječnja 2022.

U članku 17. stavku 1. Direktive propisano je da Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 31. radi dopune Direktive utvrđivanjem standarda kompetencije te odgovarajućeg znanja i vještina u skladu s temeljnim zahtjevima utvrđenima u Prilogu II Direktivi.

U članku 21. stavku 2. propisano je da je Komisija ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 31. radi dopune Direktive utvrđivanjem standarda za odobravanje simulatora, u kojima se navode minimalni funkcionalni i tehnički zahtjevi i administrativni postupci u tom pogledu, s ciljem osiguravanja da se simulatori koji se upotrebljavaju za ocjenu kompetencija projektiraju tako da se njima mogu provjeriti kompetencije kako je propisano standardima za praktične ispite iz članka 17. stavka 3.

U članku 23. stavku 6. propisano je da je Komisija ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 31. na temelju temeljnih zahtjeva zdravstvene sposobnosti iz Priloga III. radi dopune Direktive utvrđivanjem standarda zdravstvene sposobnosti u kojima se navode zahtjevi u pogledu zdravstvene sposobnosti, posebno u pogledu pretraga koje liječnici moraju obaviti, kriterija koje moraju primijeniti kako bi odredili sposobnost za rad te popisa ograničenja i mjera ublažavanja.

U članku 25. stavku 1. propisano je da je Komisija ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 31. radi dopune informacija u registrima brodarskih knjižica i brodskih dnevnika drugim informacijama koje se zahtijevaju u obrascima brodarskih knjižica i brodskih dnevnika donesenima u skladu s člankom 22. stavkom 4., s ciljem dodatnog olakšavanja razmjene informacija među državama članicama.

U članku 31. Komisiji se dodjeljuju ovlasti za donošenje delegiranih akata iz prethodno navedenih članaka Direktive. U drugom stavku članka navodi se sljedeće:

Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 17. stavaka 1. i 4., članka 21. stavka 2., članka 23. stavka 6. te članka 25. stavaka 1. i 2. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 16. siječnja 2018. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

2. PRAVNA OSNOVA

Ovo je izvješće propisano člankom 31. stavkom 2. Direktive (EU) 2017/2397. U skladu s tom odredbom ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 16. siječnja 2018., a Komisija je dužna sastaviti izvješće o delegiranim ovlastima. U tom je članku navedeno i da se delegiranje ovlasti prešutno produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive.

3. DELEGIRANJE OVLASTI

Od stupanja na snagu Direktive (EU) 2017/2397 do datuma donošenja ovog izvješća, Komisija je donijela sljedeće delegirane akte:

1. **Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/473** od 20. siječnja 2020. o dopuni Direktive (EU) 2017/2397 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu standarda za baze podataka za svjedodžbe Unije o stručnoj osposobljenosti, brodarske knjižice i brodske dnevnike.

   U toj delegiranoj uredbi utvrđuju se standardi u smislu značajki i uvjeta upotrebe baza podataka o svjedodžbama Unije o stručnoj osposobljenosti, brodarskim knjižicama i brodskim dnevnicima izdanima u skladu s Direktivom (EU) 2017/2397 i o dokumentima priznatima u skladu s njezinim člankom 10. stavcima 2. i 3. Definiraju se i prava pristupa, funkcije i komunikacija između baze podataka Unije i nacionalnih registara. Baza podataka Unije o dokumentima povezanima s posadom predstavljat će objedinjeni pregled podataka iz svjedodžbi o stručnoj osposobljenosti i brodarskih knjižica članova posade koje se čuvaju u nacionalnim registrima.

2. **Delegirana direktiva Komisije (EU) 2020/12** od 2. kolovoza 2019. o dopuni Direktive (EU) 2017/2397 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na standarde za kompetencije i odgovarajuća znanja i vještine, za praktične ispite, za odobravanje simulatora i za zdravstvenu sposobnost.

   Ta delegirana direktiva dopunjuje Direktivu (EU) 2017/2397 u pogledu određenih standarda o stručnim kvalifikacijama u unutarnjoj plovidbi. Standarde je izradio Europski odbor za izradu standardâ unutarnje plovidbe (CESNI).

   Standardi za kompetencije sadržavaju posebne kompetencije koje se zahtijevaju i odgovarajuća znanja i vještine koji su u skladu s temeljnim zahtjevima u pogledu kompetencija utvrđenima u Direktivi.

Delegirana direktiva utvrđuje standarde za:

- znanja i vještine,
- praktične ispite,
- odobravanje simulatora,
- zdravstvenu sposobnost.

Ti su standardi doneseni za:

- operativnu razinu (definicije ključnih kompetencija voditelja čamca i svih drugih kvalifikacija na operativnoj razini),
- upravljačku razinu (ključne kompetencije zapovjednika),
- zapovjednike koji su posebno ovlašteni za plovidbu unutarnjim plovnim putovima pomorskog karaktera,
- zapovjednike koji su posebno ovlašteni za plovidbu uz pomoć radara,
- stručnjake za putničku plovidbu,
- stručnjake za ukapljeni prirodni plin.

Standardi kompetencije za operativnu i upravljačku razinu obuhvaćaju sljedeća znanja i vještine:

- plovidbu,
- upravljanje plovnim objektom,
- rukovanje teretom, skladištenje i prijevoz putnika,
- brodostrojarstvo, elektrotehniku, elektroniku i automatiku,
- održavanje i popravke,
- komunikaciju,
- zdravlje, sigurnost i zaštitu okoliša.

Svi doneseni delegirani akti proslijeđeni su Europskom parlamentu i Vijeću. Nije bilo produljenja rokova za podnošenje prigovora niti su tijekom navedenih rokova zaprimljeni ikakvi prigovori.

3. **Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/184** od 22. studenoga 2021. o izmjeni Priloga IV. Direktivi (EU) 2017/2397 Europskog parlamenta i Vijeća

   Taj zakonodavni akt zamjenjuje Prilog IV. Direktivi (EU) 2017/2397 i utvrđuje primjenjive zahtjeve u pogledu praktičnih ispita i odobravanja simulatora. Utvrđuje i temeljne zahtjeve u pogledu kompetencija i zdravstvene sposobnosti u skladu s europskim standardima za kvalifikacije u unutarnjoj plovidbi (ES-QIN).

4. PRODULJENJE RAZDOBLJA ZA DELEGIRANJE OVLASTI

Komisija je tijekom protekle četiri godine izvršavala delegirane ovlasti koje su joj dodijeljene na temelju Direktive (EU) 2017/2397.

Izvršavanje delegiranih ovlasti omogućilo je Komisiji da prilagodi odgovarajuće odredbe Direktive (EU) 2017/2397 o standardima za baze podataka za svjedodžbe EU-a o stručnoj osposobljenosti, brodarske knjižice i brodske dnevnike, kao i odredbe o standardima za kompetencije i odgovarajuća znanja i vještine, za praktične ispite, za odobravanje simulatora i za zdravstvenu sposobnost.

Komisija smatra da se delegiranje ovlasti pokazalo nužnim i da će biti potrebno i ubuduće. Zbog toga se produljenje razdoblja čini primjerenim.

5. ZAKLJUČAK

Ovim izvješćem Komisija ispunjava obvezu izvješćivanja iz članka 31. stavka 2. Direktive (EU) 2017/2397 i poziva Europski parlament i Vijeće da ga prime na znanje.